

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2020-12-15
Besvaras senast
2020-12-29

Till statsrådet Anders Ygeman (S)

2020/21:1003 Åtgärder för elkapacitet på kort sikt

Kapaciteten i de svenska elnäten, inte minst stamnätet, är helt avgörande för att klara av överföringen från norr till söder och klara av den klimatomställning vi ser framför oss. Svenska kraftnät har en historia av att ha underskattat behoven, och på grund av långa ledtider tar det tid att komma i kapp, trots stora investeringsplaner.

Något som samtidigt är mycket allvarligt är att överföringskapaciteten stadigt sjunker inom samma ledningssystem. 1 000 megawatt har försvunnit sedan 2017, och det var just 2017 som den tilldelade kapaciteten senast nådde upp till maxgränsen 7 300 megawatt (som är den högsta möjliga nivån). Kapaciteten i kraftledningarna från norra Sverige utnyttjas nämligen alltmer sällan till fullo. Hittills i år har elmarknaden inte tilldelats den möjliga kapaciteten 7 300 megawatt från Norrland till södra Sverige under en enda timme. Ledningarna har alltså inte använts fullt ut. Och i medeltal har överföringen begränsats till knappt 6 100 megawatt från norr till söder under året. Det ger sämre tillgång till den förnybara vatten- och vindkraften i norr med högre elpriser i söder som resultat.

Till stor del kan försämringen undvikas. Det går att köpa utrustning med kraftelektronik som stabiliserar elsystemet på motsvarande sätt som de förlorade synkronmaskinerna i söder. Även småskalig vattenkraft byggdes ursprungligen med sådana synkrongeneratorer för ödrift, och många är kvar.

Det här är åtgärder som går att vidta här och nu och som inte är beroende av ökad ledningskapacitet.

Med anledning av detta vill jag fråga statsrådet Anders Ygeman:

Hur kommer statsrådet att agera för att kapaciteten återupprättas på kort sikt?

.....

Rickard Nordin (C)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders